

[Per Federspiel.]

den almindelige mulighed, der foreligger for en afspænding i situationen. Jeg er meget taknemlig for, at ministeren i sin redegørelse gør det ganske klart, hvad der måske har kunnet herske nogen tvivl om, hvor vi i Danmark står med hensyn til atombevæbning. Der har været nogen diskussion om, hvorvidt regeringen fortsat stod ved den erklæring, at Danmarks afvisning også af taktiske atomvåben måtte ses på grundlag af den nuværende situation. Ministeren nævner i sin redegørelse udtrykkelig Kekkonerplanen og siger, at det fortsat er regeringens opfattelse, at en overenskomst om Norden som permanent atomfrit område kun kan tænkes som led i en almindelig europæisk sikkerhedspolitik. Den udtalelse kan jeg på mit partis vegne fuldt ud tiltræde. Der ligger den sandhed deri, at hele spørgsmålet om nedrustning, hele spørgsmålet om atomstrategien, må ses som et led i den almindelige sikkerhedspolitik, og kun som et led i denne har det nogen som helst betydning at debattere spørgsmålet om nedrustning og spørgsmålet om atomstrategien.

Det ærede medlem hr. Frode Jakobsen var inde på den betragtning, at man måtte søge på en eller anden måde at begrænse atommagternes kreds, og jeg forstod det således, at han så vidt muligt ville begrænse den til De Forenede Stater og Sovjetunionen. Det har allerede vist sig, at dette ikke er muligt. Således som den franske politik er tilrettelagt under general de Gaulle, er der ingen tvivl om, at det er et ganske afgørende punkt i fransk politik, at man råder over dette måske knap så meget militære som politiske middel. Men ministeren er selv inde på den tanke, at ingen ved, hvordan verden ser ud om 10 år, om ikke til den tid — og atomforskerne er tilbøjelige til at bekræfte dette — besiddelsen af atomvåben ligger inden for enhver nogenlunde velsitueret magts rækkevidde, og det er vel dér, faremomentet ligger.

I dag har vi begrænsningen, og vi ønsker, at denne begrænsning skal bevares så vidt muligt. Jeg ser også meget nødigt, at de nordiske lande følger med i den konkurrence, der måske vil kunne opstå blandt mindre magter. Man har allerede set tilløb til det.

Jeg er enig med ministeren i den bemærkning, han gør om mulighederne for et dansk eller nordisk initiativ i nedrustningssagen, at det vil være urealistisk at fremsætte egentlige forslag. Det skal dog ikke på nogen som helst måde lulle os i søvn. Hele dette område er af uhyre betydning, og det er afgørende, at vi beskæftiger os med disse problemer. Derfor er også de kernevåben-dispositioner, der foretages af stormagterne, af ganske afgørende betydning for vor egen sikkerhed. Det, der vel var det værste, der kunne ske, var en rent ensidig afrustning.

Vi så det britiske arbejderparti forud for valget gå meget stærkt ind — i hvert fald gjorde en stor del af partiet det — for den rent ensidige afrustning, og det var på det, den tidligere leder af partiet, Gaitskell, førte sin afgørende kamp. Det er ikke uden interesse at konstatere, at mange af dem, der dengang stod som Gaitskells modstandere og i dag har ansvaret for den britiske regering, ikke har nævnt et ord om denne tanke om den ensidige afrustning. Det, der ville ske derved, ville være en ganske alvorlig forrykkelse af atombalancen inden for selve det europæiske område.

Jeg tror som sagt ikke, vi kan nå det, der måske kunne være ønskeligt, som det ærede medlem hr. Frode Jakobsen var inde på, at selve atombalancen koncentrerer alene om to magter. Der er ikke noget her i verden, der er så galt, at det ikke er godt for noget, og det, der vel mere end noget andet har bidraget til at sprænge de bånd, der var så stærkt på vej til at blive knyttet inden for Europa, har vel været den fransk-britiske uoverensstemmelse om atomstrategien. Kunne der her opnås et fælles europæisk initiativ, der bragte disse to europæiske atommagter nærmere sammen, så er jeg tilbøjelig til at tro, at man kunne nå et langt skridt videre henimod den europæiske enhed, som jo er et mål både inden for de seks landes kreds og inden for de syv landes kreds.

Det er min opfattelse — selv om det falder lidt uden for selve det emne, vi drøfter i dag — at det netop er på de hidtil ikke berørte politiske områder og herunder vel navnlig atomstrategiens område, at vejen kan findes til en endelig forståelse mellem de lande, der igennem de sidste år er kommet til at stå skarpt over for hin-